

Digitalna forenzika

Andrej Brodnik

Računalnik

poglavje 15

- pričakovano predznanje:
  - arhitektura računalnikov
  - osnove delovanja (BIOS)
  - operacijski sistem
  - sekundarni pomnilnik (disk) in njegova organizacija
  - datotečni sistemi

Zagon računalnika

- koraki ob zagonu računalnika
- ob zagonu se sproži BIOS (*Basic Input Output System*)
  - Open Firmware (Mac PowerPC), EFI (Mac Intel), Open Boot PROM (Sun), ...
- ta naredi POST (*Power On Self Test*)

- podatki o delovanju so shranjeni v xROM
- včasih geslo ščiti podatke – dobiti geslo od uporabnika

Zagon računalnika ...

- primer *Moussawi*:

Računalnik je bil zelo dolgo shranjen in se je spraznila baterija na matični plošči.

Dostop bil mogoč s pomočjo podatkov, ki jih so jih pridobili še pred tem, ko je zmanjkalo napajanja.

- pomembno kako so podatki kodirani
  - ASCII, ...
  - tanki debeli konec
- kaj se zgodi, če odneseš disk na drug računalnik

Format datoteke

- datoteke imajo na začetku posebne podpise (www.garykessler.net/library/file_sigs.html)
- jpg: *FF D8 FF E0*, ali *FF D8 FF E3*
- gif: *47 49 46 38 37 61* ali *47*, ali *49 46 38 39 61*
- doc: *D0 CF 11 E0 A1 B1 1A E1*

Format datoteke –primer

- jpeg zakodirana exif (*Exchangeable image file format*) datoteka

Offset	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	A	B	C	D	E	F	
00000000	FF	D8	FF	E1	16	B1	45	78	69	66	00	00	4D	4D	00	2A	ÿØÿá ±Exif MM *
00000010	00	00	00	08	00	08	01	0F	00	02	00	00	00	16	00	00	² È
00000020	01	B2	01	10	00	02	00	00	00	1C	00	00	01	C8	01	12	ä
00000030	00	03	00	00	00	01	00	01	00	00	01	1A	00	05	00	00	i (
00000040	00	01	00	00	01	E4	01	1B	00	05	00	00	00	01	00	00	ï
00000050	01	EC	01	28	00	03	00	00	00	01	00	02	00	00	02	13	ô 4
00000060	00	03	00	00	00	01	00	01	00	00	87	69	00	04	00	00	EA
00000070	00	01	00	00	01	F4	00	00	09	34	00	00	00	00	00	00	STMAN KODAK COMP
00000080	00	00	00	00	00	00	00	00	00	00	00	00	00	00	00	00	ANY KODAK DX4330
00000090	00	00	00	00	00	00	00	00	00	00	00	00	00	00	00	00	DIGITAL CAMERA
000000A0	00	00	00	00	00	00	00	00	00	00	00	00	00	00	00	00	æ æ
00000180	00	00	00	00	00	00	00	00	00	00	00	00	00	00	00	00	\$ Û
00000190	00	00	00	00	00	00	00	00	00	00	00	00	00	00	00	00	â "
000001A0	00	00	00	00	00	00	00	00	00	00	00	00	00	00	00	00	02
000001B0	00	00	00	00	00	00	00	00	00	00	00	00	00	00	45	41	20 è
000001C0	53	54	4D	41	4E	20	4B	4F	44	41	4B	20	43	4F	4D	50	
000001D0	41	4E	59	00	4B	4F	44	41	4B	20	44	58	34	33	33	30	
000001E0	20	44	49	47	49	54	41	4C	20	43	41	4D	45	52	41	00	
000001F0	00	00	00	E6	00	00	00	01	00	00	00	E6	00	00	00	01	
00000200	00	24	82	9A	00	05	00	00	00	01	00	00	03	DA	82	9D	
00000210	00	05	00	00	00	01	00	00	03	E2	88	22	00	03	00	00	
00000220	00	01	00	02	00	00	90	00	00	07	00	00	00	04	30	32	
00000230	32	30	90	03	00	02	00	00	00	14	00	00	03	EA	90	04	

Format datoteke

- datoteka je lahko gnezdена v drugi datoteki
  - poiščemo datoteko
  - jo lahko označimo in prepíšemo (*copy-paste*)
  - ali uporabimo orodje **dd**
- temu postopku rečemo obrezovanje / klesanje (*carving*)
- druga orodja:
  - scalpel (<http://www.digitalforensicssolutions.com/Scalpel/>), DataLifter (<http://www.datalifter.com/>)
  - EnCase (<http://www.guidancesoftware.com/forensic.htm>), FTK (Forensic Toolkit, <http://accessdata.com/products/computer-forensics/ftk>), X-Ways (<http://www.x-ways.net/>)

Izrezovanje

- na koncu dobimo samo vsebino in ne meta-podatkov iz imenika
- drugi problem je, da so lahko podatki razmetani po disku
  - Adroit (<http://digital-assembly.com/products/adroit-photo-forensics/>)

Format datoteke – izziv

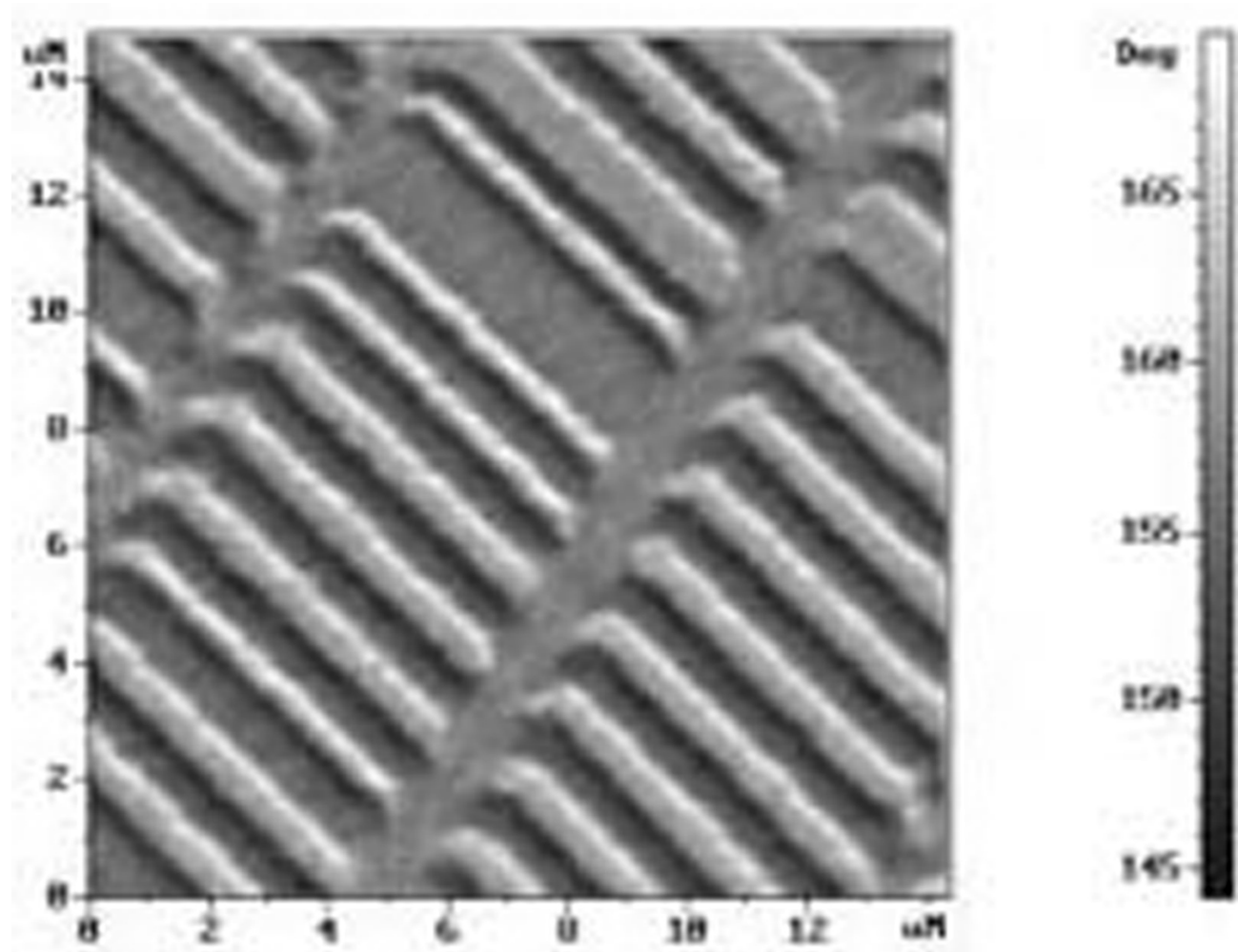
- *Izziv:* vgnezdite v eno datoteko drugo datoteko ter jo objavite na forumu. Nato naj drugi kolegi poiščejo vgnezdeno datoteko ter jo izluščijo. Pri tem uporabite orodje dd ali kakšno od orodij omenjenih na prejšnji strani.
- *Izziv:* sedaj pa razpršite datoteko v več kosov in vsakega vstavite v drugo datoteko ter vse objavite na forumu. Ponovno naj kolegi poiščejo vaše porazdeljene kose.

Shramba podatkov in skrivanje

- V/I enote so priključene na računalnik preko:
  - vodila (IDE, ATA, SATA; SCSI, firewire)
  - vmesnika (*controller*)
- vmesniki so lahko tudi pametni
  - SMART (*Self-Monitoring, Analysis, and Reporting Technology*)
  - hrani statistike dostopov in ostali podobni podatki
  - običajno niso pomembni za forenzično raziskavo

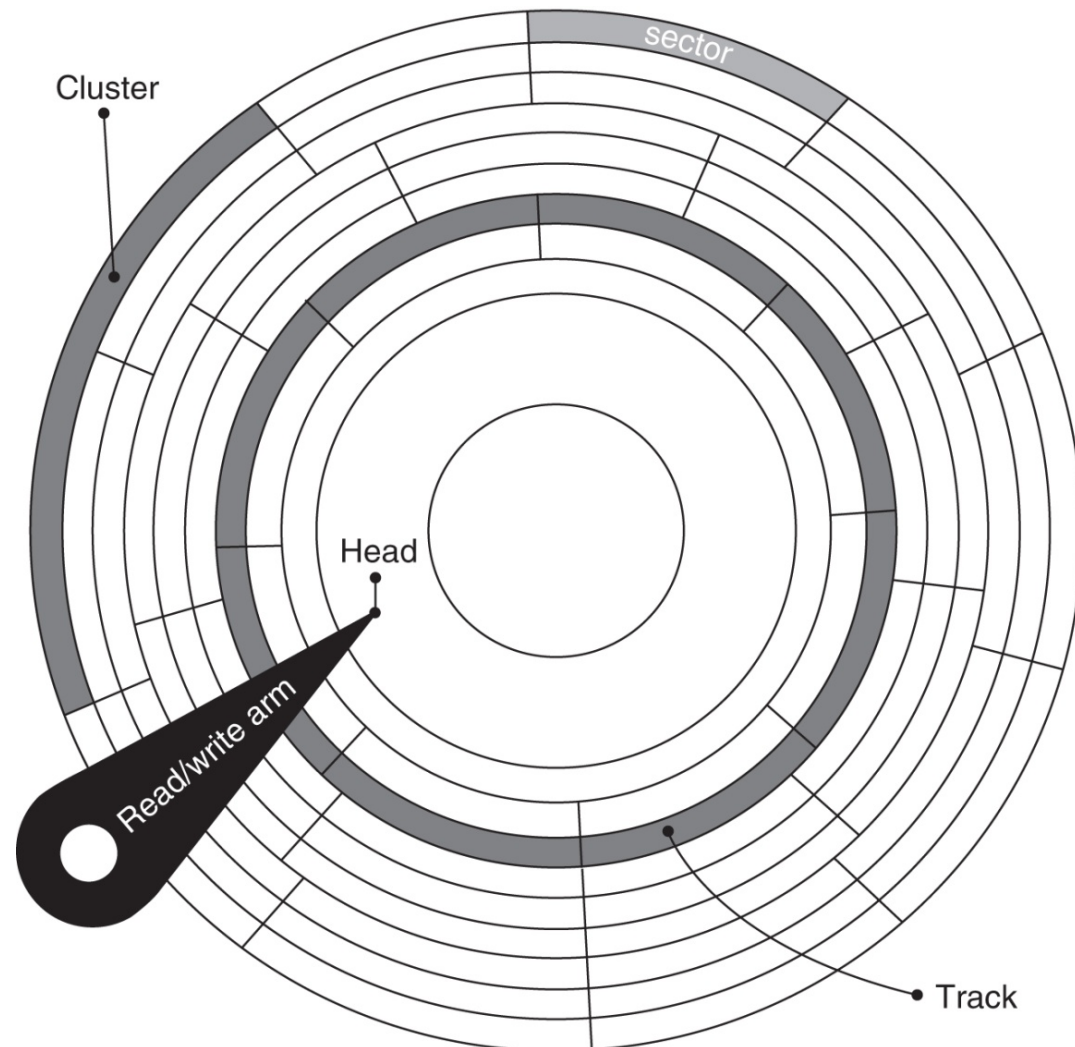
Shramba podatkov in skrivanje

- podatke trajno običajno hranimo na disku
- kako izgleda trdi disk?

Shramba podatkov in skrivanje

- kako je organiziran disk?
  - plošče, sledi (cilindri), sektorji, gruče
- na prvi sledi, prvem sektorju so nadzorni podatki (MBR, *master boot record*)
  - velikost (geometrija), slabi bloki, particije, ...
- kako izgleda organizacija pri SSD?

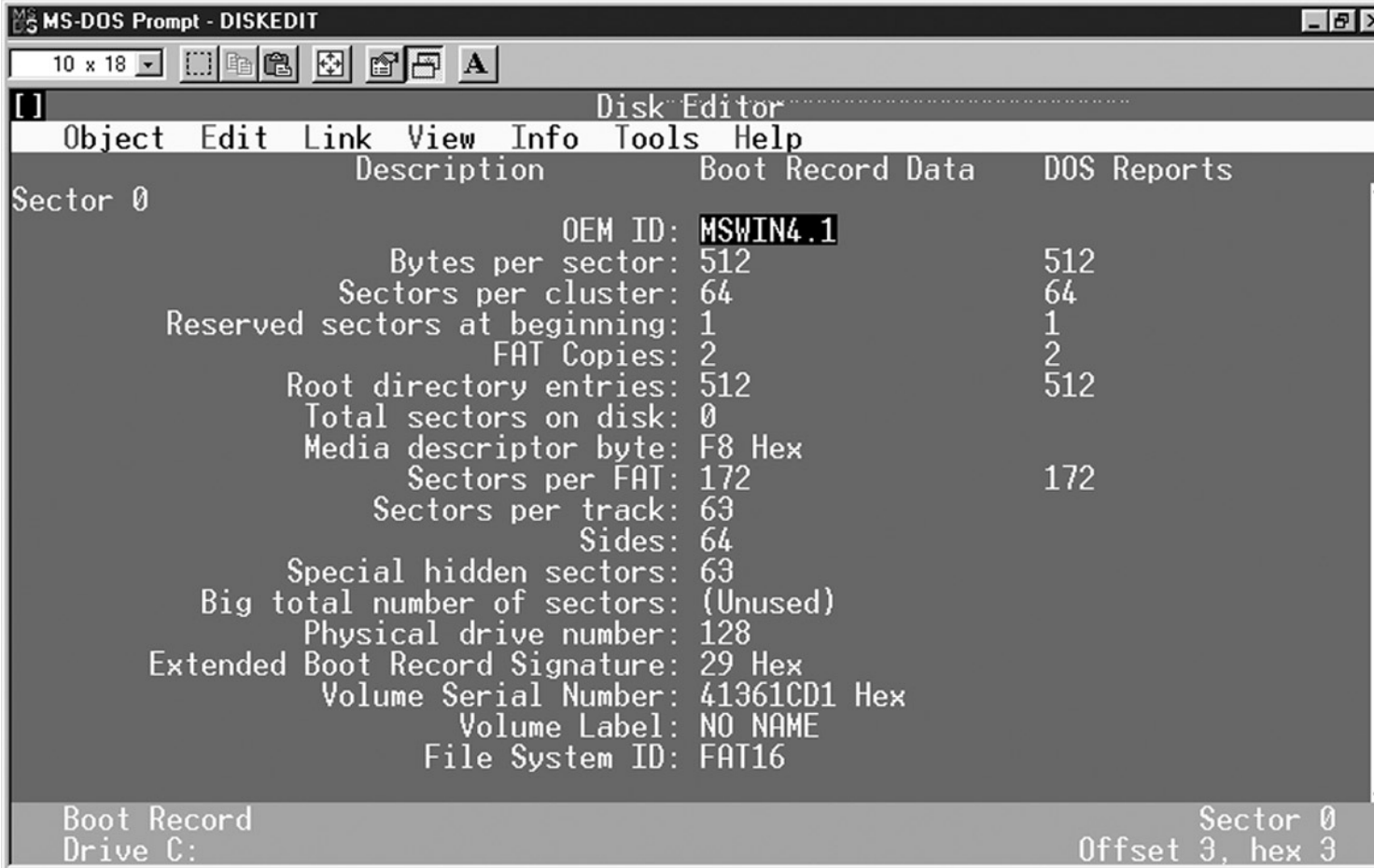

Shramba podatkov in skrivanje

- *Izziv:* poiščite orodje anadisk in poglejte kaj zna in zmore početi.
- *Izziv:* kakšna je struktura MBR? Sestavite svoj MBR in ga objavite v forumu.

Shramba podatkov in skrivanje

- pogled v bot sektor Windows95 stroja z orodjem Norton DiskUtils

The screenshot shows the Disk Editor interface in MS-DOS. The title bar reads 'MS-DOS Prompt - DISKEDIT'. The main window title is 'Disk Editor'. The menu bar includes 'Object', 'Edit', 'Link', 'View', 'Info', 'Tools', and 'Help'. The main display area shows the following information for Sector 0:

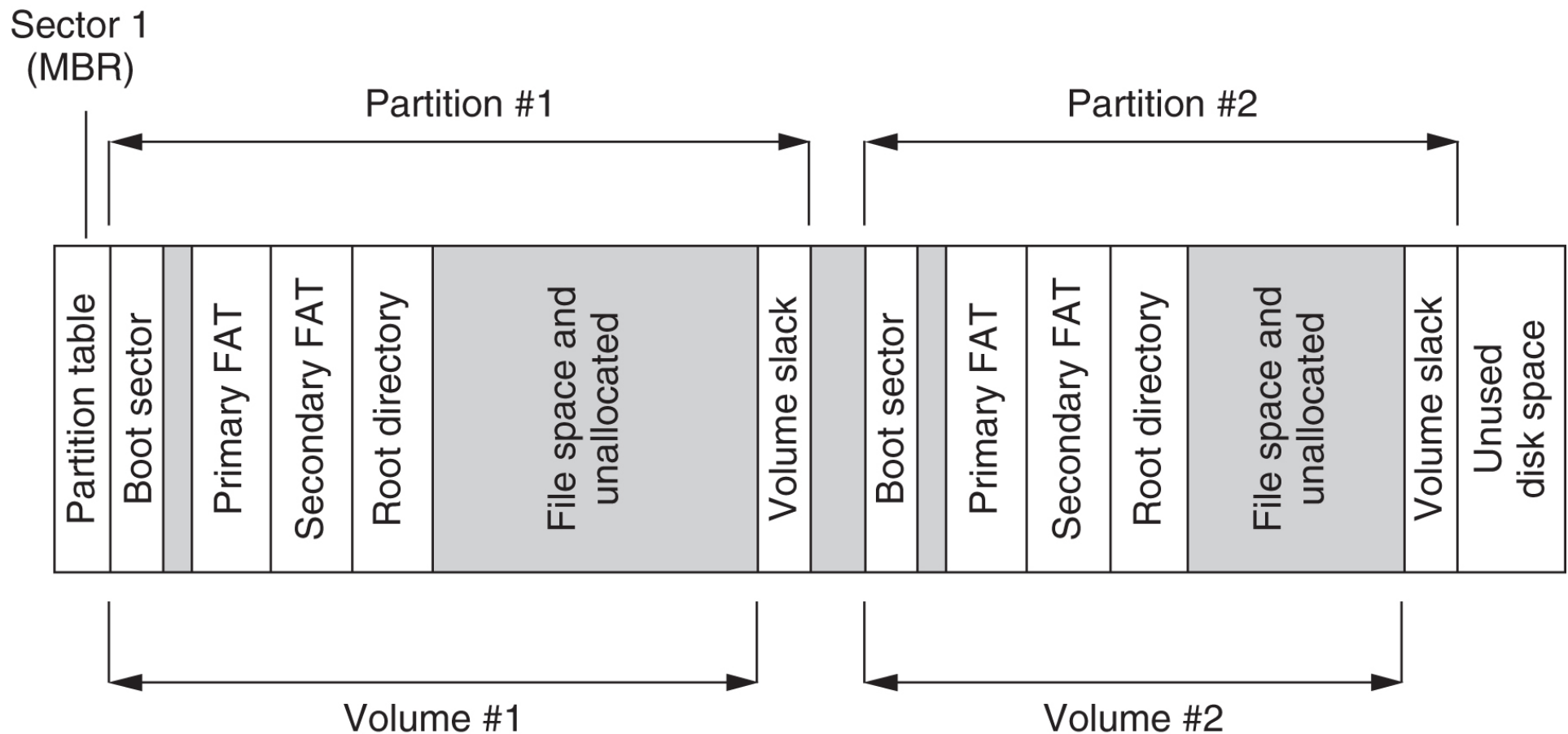
Description	Boot Record Data	DOS Reports
OEM ID: MSWIN4.1		
Bytes per sector:	512	512
Sectors per cluster:	64	64
Reserved sectors at beginning:	1	1
FAT Copies:	2	2
Root directory entries:	512	512
Total sectors on disk:	0	
Media descriptor byte:	F8 Hex	
Sectors per FAT:	172	172
Sectors per track:	63	
Sides:	64	
Special hidden sectors:	63	
Big total number of sectors:	(Unused)	
Physical drive number:	128	
Extended Boot Record Signature:	29 Hex	
Volume Serial Number:	41361CD1 Hex	
Volume Label:	NO NAME	
File System ID:	FAT16	

At the bottom of the window, the following information is displayed:

Boot Record	Sector 0
Drive C:	Offset 3, hex 3

Shramba podatkov in skrivanje

- poenostavljena organiziranost diska z datotečnim sistemom FAT

Shramba podatkov in skrivanje

- particija, volumen, snopič/del
- v njej datotečni sistem
- lahko tudi brez datotečnega sistema

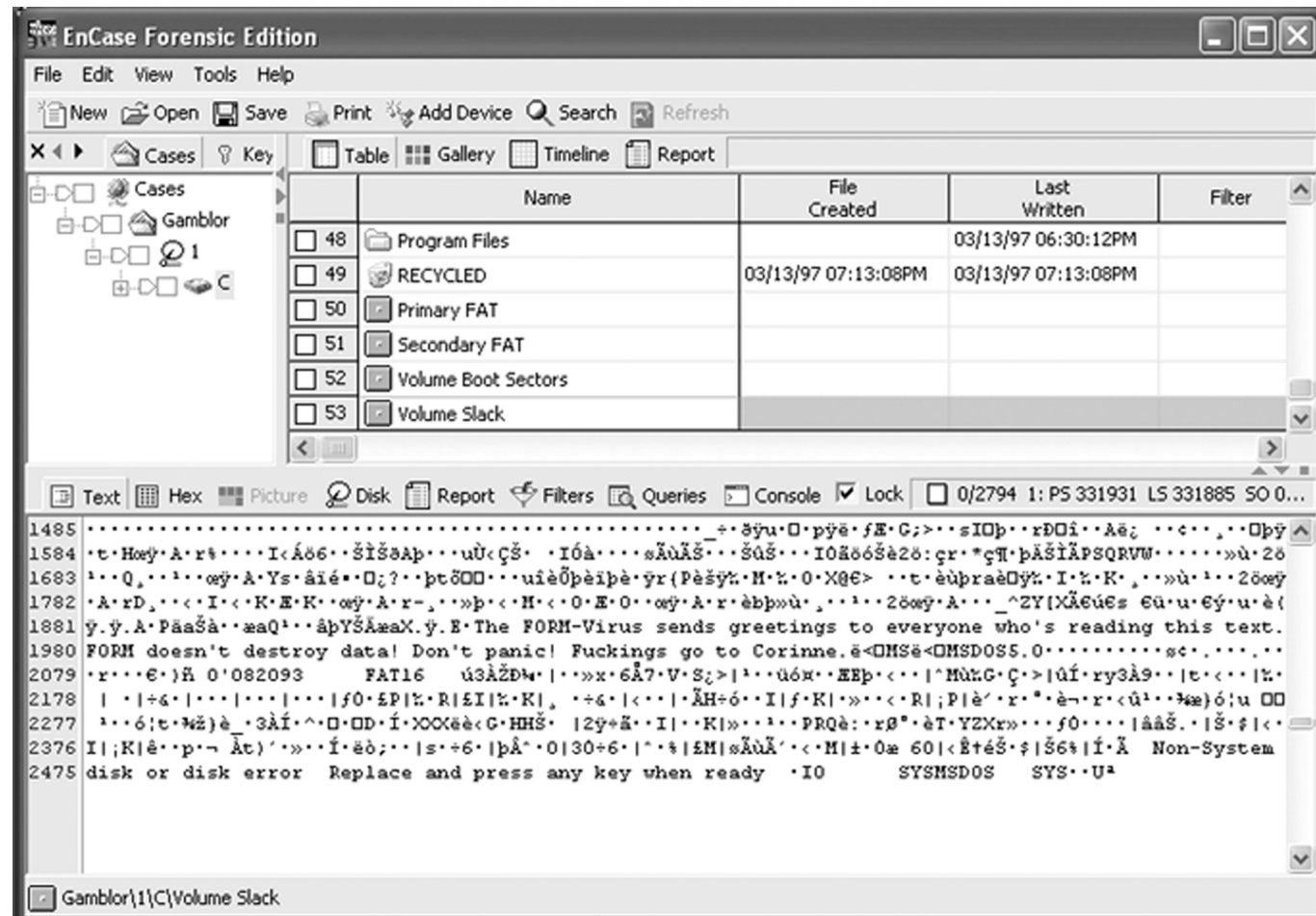

Shramba podatkov in skrivanje

- skrivanje podatkov zaradi notranje in zunanje fragmentacije:
  - skrivanje znotraj sektorja (bloka) – težko in neobičajno
  - skrivanje znotraj gruče
  - skrivanje znotraj particije (particije se običajno začnejo na začetku sledi
  - skrivanje particije
- kriptiranje particije
- servisni podatki: DCO (*Drive/device configuration overlay*) in HPA (*Host/hidden protected area*) –
http://www.forensicswiki.org/wiki/DCO_and_HPA

Shramba podatkov in skrivanje

- virus skrit v praznem koncu particije (*volume slack*)

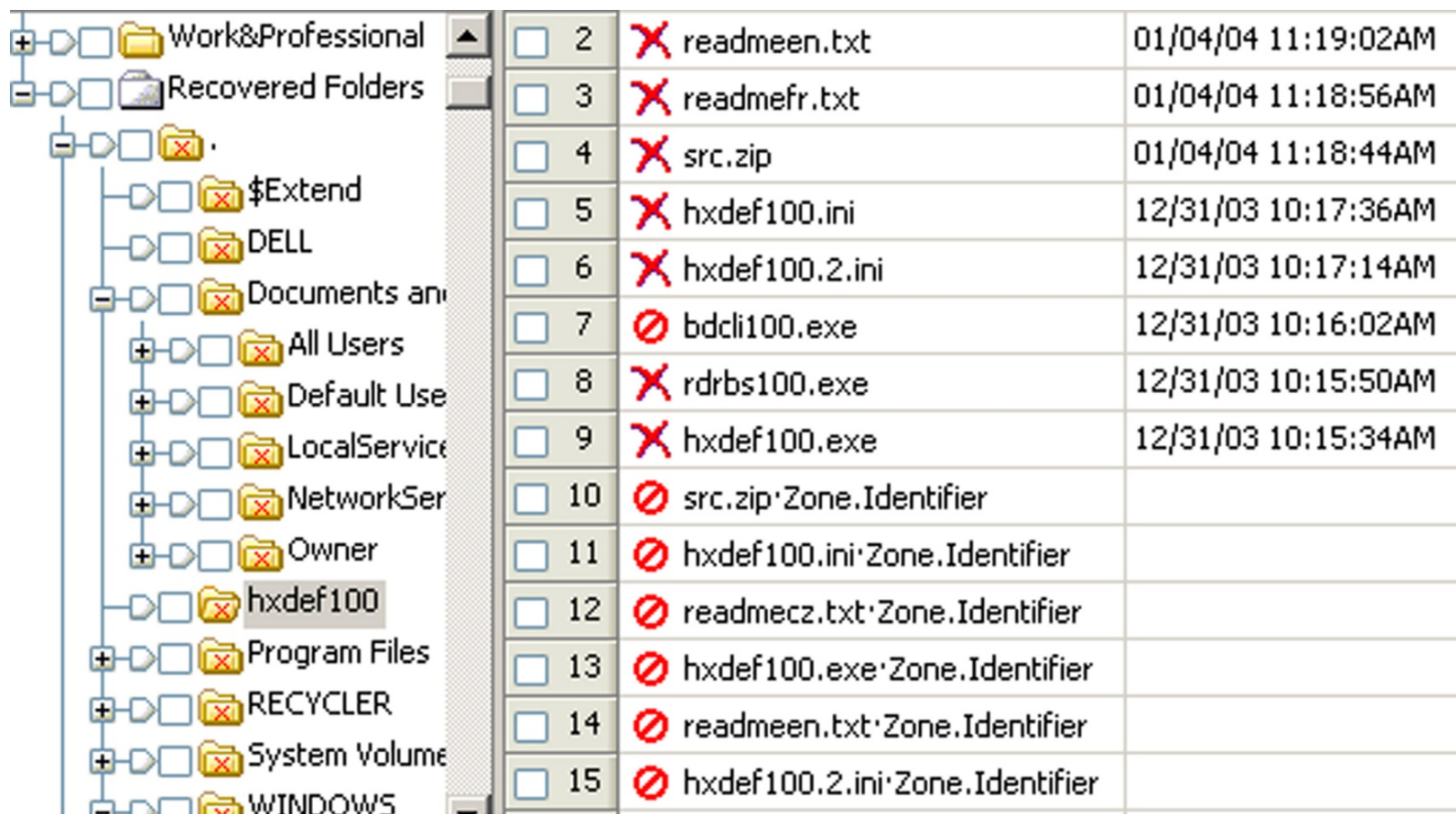

Shramba podatkov in skrivanje

- ko je datoteka izbrisana, podatki ne izginejo
- tudi, ko formatiramo disk, podatki ne izginejo
  - poglejte orodje **fdisk**
- rezultat obeh operacij je pravilen datotečni sistem in kopica praznih blokov
- orodja: **sleuthkit** (<http://www.sleuthkit.org/>), Norton DiskEdit, ...

Shramba podatkov in skrivanje

- primer rekonstrukcije datotek na sveže formatiranem disku z orodjem EnCase

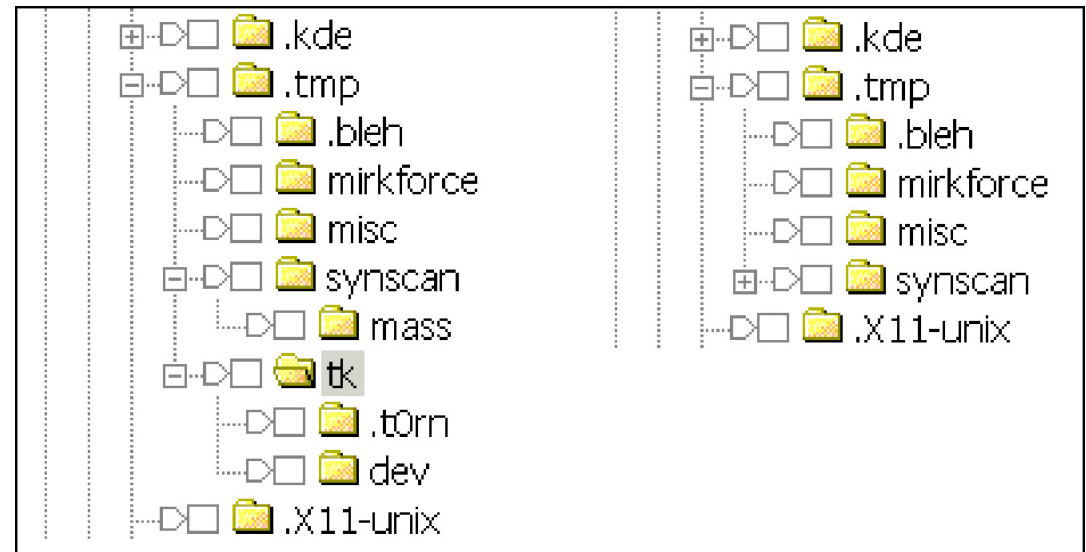
☐	2	✗	readmeen.txt	01/04/04 11:19:02AM
☐	3	✗	readmefr.txt	01/04/04 11:18:56AM
☐	4	✗	src.zip	01/04/04 11:18:44AM
☐	5	✗	hxdef100.ini	12/31/03 10:17:36AM
☐	6	✗	hxdef100.2.ini	12/31/03 10:17:14AM
☐	7	⊘	bdcli100.exe	12/31/03 10:16:02AM
☐	8	✗	rdrbs100.exe	12/31/03 10:15:50AM
☐	9	✗	hxdef100.exe	12/31/03 10:15:34AM
☐	10	⊘	src.zip·Zone.Identifier	
☐	11	⊘	hxdef100.ini·Zone.Identifier	
☐	12	⊘	readmecz.txt·Zone.Identifier	
☐	13	⊘	hxdef100.exe·Zone.Identifier	
☐	14	⊘	readmeen.txt·Zone.Identifier	
☐	15	⊘	hxdef100.2.ini·Zone.Identifier	

Shramba podatkov in skrivanje

- *Izziv:* pogledjte kako izgleda MBR in boot sektor na vašem računalniku z ustreznim orodjem. Poročajte o tem na forumu.
- *Izziv:* preverite konfiguracijo vašega diska.

Skrivanje podatkov

- skrivanje particij
  - orodje Test Disk (<http://www.cgsecurity.org/>)
- na ravni datotek
  - skrivanje datotek: npr. MS Windows: *attrib +H* in *dir/AH*
  - parlament.jpg -> test.exe
  - sliko v predstavitev (ppt)
- najnovejša orodja

Gesla in kriptiranje

- orodja za razbijanje in iskanje gesel
  - Password Recovery Tool – PRTK in Distributed Network Attack – DNA (<http://accessdata.com/products/computer-forensics/decryption>)
  - John the Ripper (www.openwall.com/john/)
  - Cain and Abel (www.oxid.it/cain.html)
  - Advanced Archive Password Recovery (www.elcomsoft.com/azpr.html)

Gesla in kriptiranje

- več o kriptiranju in kriptografiji kasneje
- nekaj primerov
  - orodje caesar, rot13
  - podpora za PGP
  - orodje crypt

OS Windows

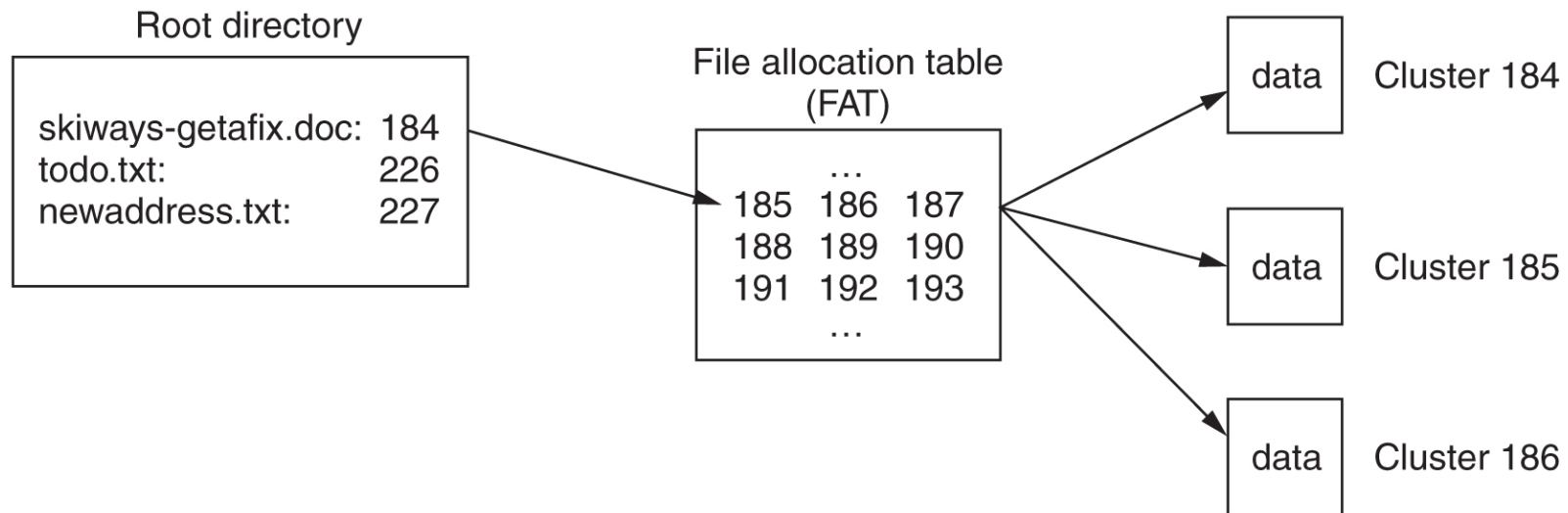
poglavje 17

- datotečni sistemi
- reševanje podatkov
- zabeleške (*log files*)
- register
- komunikacijske sledi

OS Windows – datotečni sistemi

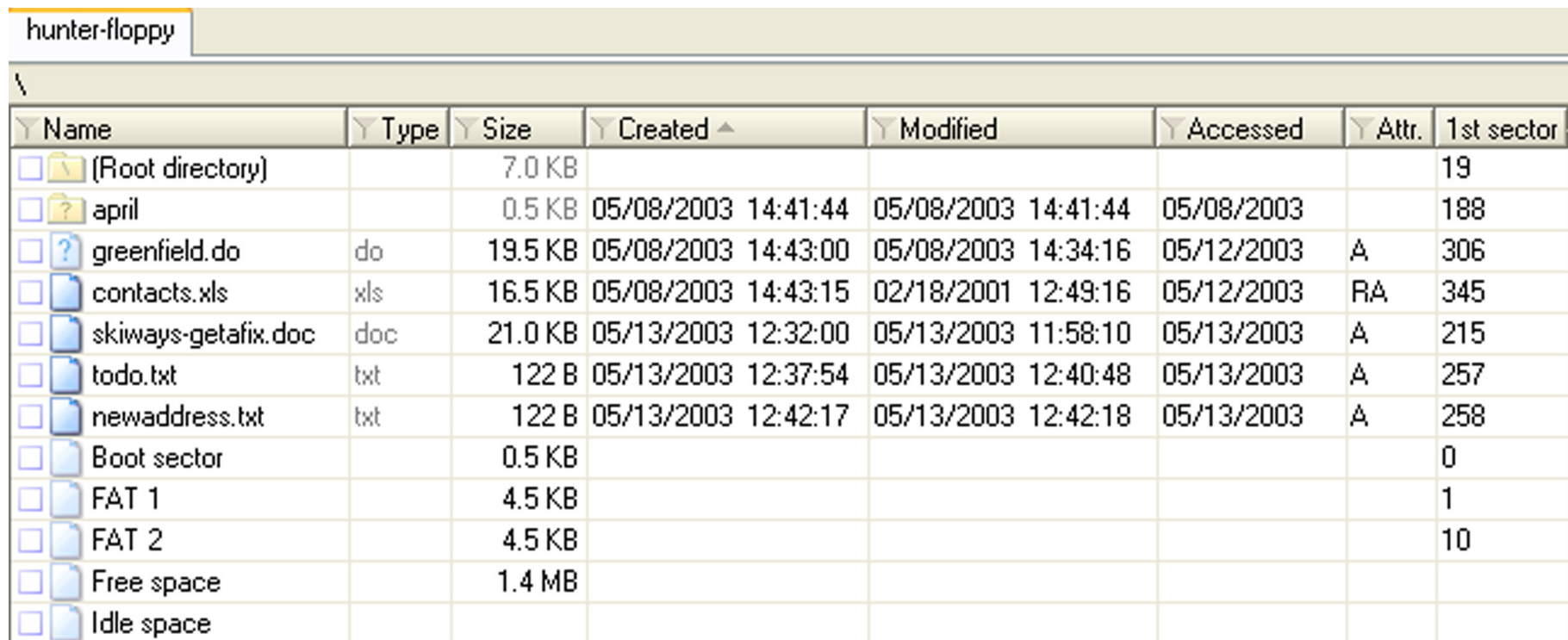
- dva osnovna datotečna sistema FAT (*File Allocation Table*) in NTFS (*New Technology File System*)
- FAT
  - razvit najprej za gibke diske (diskete)
  - FAT12, FAT16, FAT32

Datotečni sistem FAT

- FATxx je povezan seznam indeksov gruč, v katerih je shranjena posamezna datoteka
- xx pomeni število bitov uporabljenih za indeks
- $12 = 2^{12} = 4096$, $16 = 2^{16} = 65.536$, $32 = 2^{28} = 268.435.456$

Datotečni sistem FAT

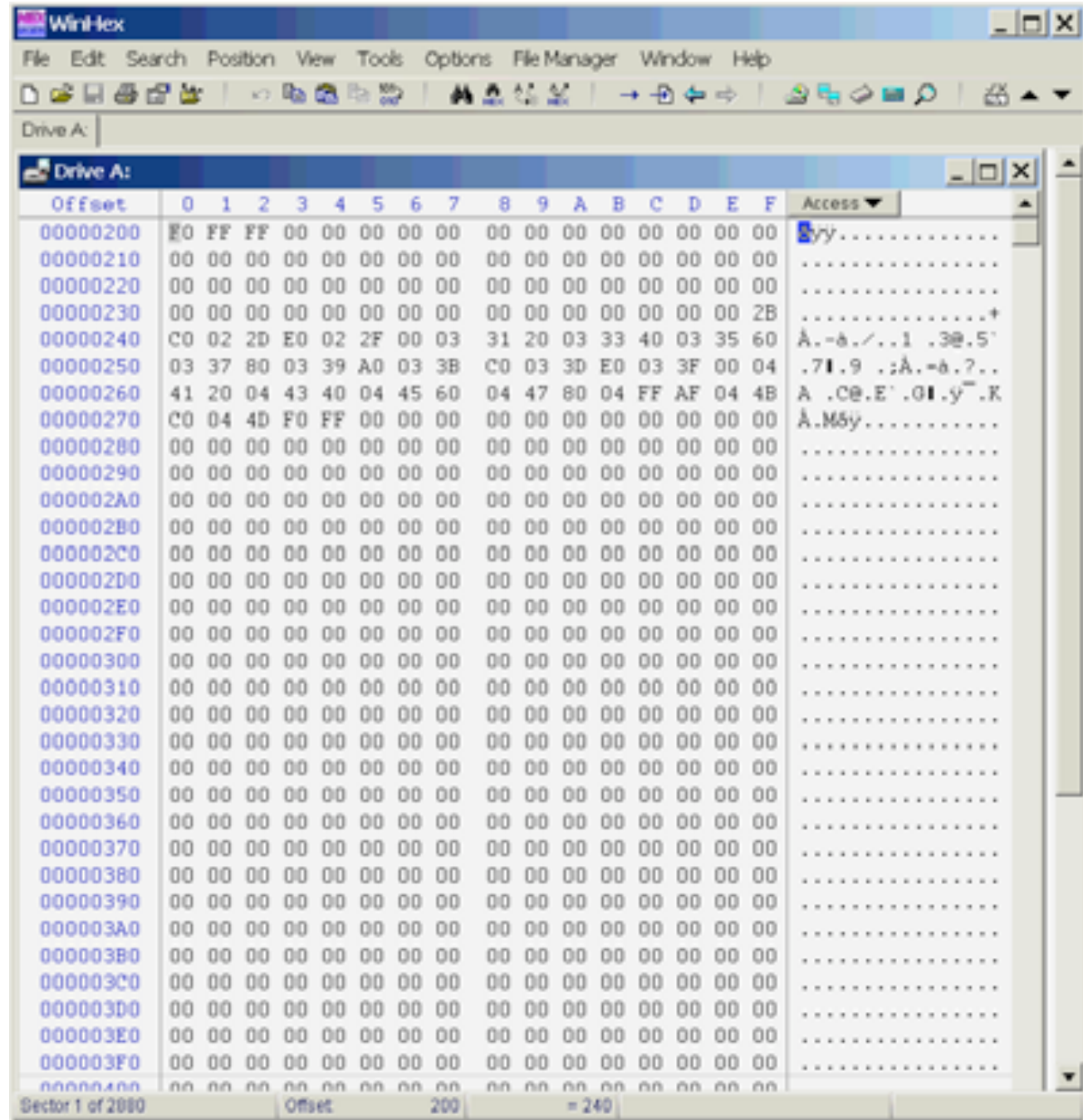

The screenshot shows the X-Ways interface for a floppy disk named 'hunter-floppy'. The main window displays a table of the root directory contents. The table has columns for Name, Type, Size, Created, Modified, Accessed, Attr., and 1st sector. The entries include a root directory, a folder named 'april', several files with various extensions (do, xls, doc, txt), and FAT system files (Boot sector, FAT 1, FAT 2, Free space, Idle space).

Name	Type	Size	Created	Modified	Accessed	Attr.	1st sector
(Root directory)		7.0 KB					19
april		0.5 KB	05/08/2003 14:41:44	05/08/2003 14:41:44	05/08/2003		188
greenfield.do	do	19.5 KB	05/08/2003 14:43:00	05/08/2003 14:34:16	05/12/2003	A	306
contacts.xls	xls	16.5 KB	05/08/2003 14:43:15	02/18/2001 12:49:16	05/12/2003	RA	345
skiways-getafix.doc	doc	21.0 KB	05/13/2003 12:32:00	05/13/2003 11:58:10	05/13/2003	A	215
todo.txt	txt	122 B	05/13/2003 12:37:54	05/13/2003 12:40:48	05/13/2003	A	257
newaddress.txt	txt	122 B	05/13/2003 12:42:17	05/13/2003 12:42:18	05/13/2003	A	258
Boot sector		0.5 KB					0
FAT 1		4.5 KB					1
FAT 2		4.5 KB					10
Free space		1.4 MB					
Idle space							

- pogled korena datotečnega sistema na gibkem disku s pomočjo programa X-Ways
- hrani čas tvorjenja in zadnje spremembe a le datum zadnjega dostopa

FAT

Datotečni sistem FAT

- *Izziv:* sami pogledajte kako izgleda FAT na vašem disku. Pogledajte še posebej tiste gruče, ki so prazne – niso del nobenega datotečnega sistema.

Datotečni sistem NTFS

- sodobnejši datotečni sistem
  - vse je v datotekah
  - podatke o datotekah hrani v sistemskih datoteki \$MFT
  - imenik je samo datoteka (B drevesna struktura)
  - je dnevniški datotečni sistem (*journal*) in hrani transakcije nad datoteko v sistemski datoteki \$LogFile
- podpira več funkcionalnosti glede datotek
  - pravica dostopa (*ACL – Access Control List*)
- bolje varovan, saj hrani kopije podatkov o datotečnem sistemu na večih mestih (\$MFTMirr)

Datotečni sistem NTFS

<i>File Record</i>	<i>Filename</i>	<i>Description</i>
0	\$MFT	Master File Table
1	\$MFTMirr	A backup copy of the first 4 records of the MFT
2	\$LogFile	Log File for CHKDSK
3	\$Volume	Volume Name, Serial Number etc...
4	\$AttrDef	Definitions of every Attribute
5	.(dot)	Root directory of the disk
6	\$Bitmap	Map of used and unused clusters
7	\$Boot	Boot record of the volume
8	\$BadClus	List of bad clusters on the partition
9	\$Secure	Security Descriptors for each file
10	\$UpCase	Table of uppercase characters used for conversion
11	\$Extend	Directory for the last four Metafiles.
12-23	UNUSED	Marked in use, or not in use, but empty.
Any	\$ObjId	Unique Object IDs given to every file
Any	\$Quota	Disk space usage quota information
Any	\$Reparse	Reparse point information
Any	\$UsnJrnl	NTFS USN Journal (for encryption)

Table 3.1.1 - NTFS 3.0+ Metafiles

Datotečni sistem NTFS

- *Izziv:* poiščite v svojem NTFS sistemu gruče, ki so prazne (neuporabljene) in nato pogledajte njihovo vsebino.

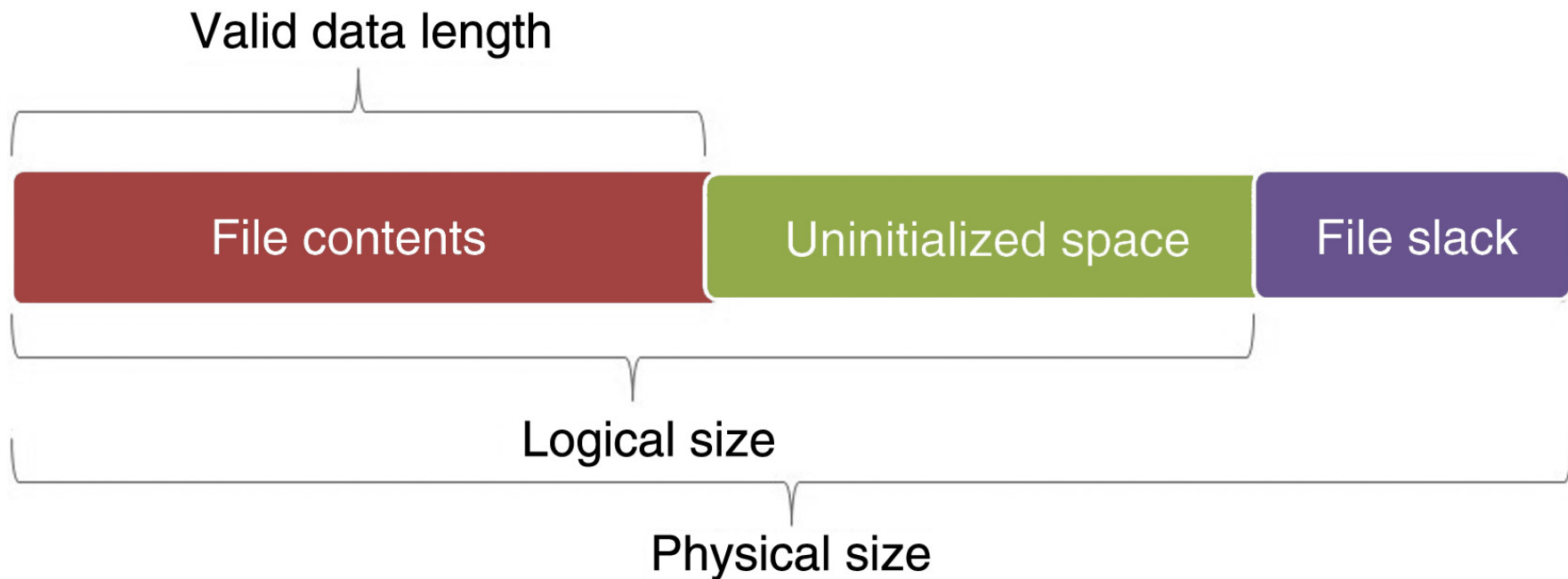
NTFS – \$MFT

- primer enega zapisa v \$MFT
- zapis sestoji iz prilastkov (*attributes*)
- zapis je velik 1kB
- če je datoteka majhna, se hrani kar v zapisu
- pri brisanju samo zastavica in potem se zapis ponovno uporabi

```
Pointed to by file:  
E:\review.pgd  
File Type:  
data  
MD5 of content:  
19d3508b078a10b3852b75f46ef9be5a  
SHA-1 of content:  
3229c020dcbd2c38ba44c462c1970cbc13db473b  
Details:  
MFT Entry Header Values:  
Entry: 29 Sequence: 1  
$LogFile Sequence Number: 16842551  
Allocated File  
Links: 1  
  
$STANDARD_INFORMATION Attribute Values:  
Flags: Archive  
Owner ID: 0 Security ID: 260  
Created: Tue Mar 6 21:24:51 2007  
File Modified: Wed Mar 7 19:16:13 2007  
MFT Modified: Wed Mar 7 19:16:13 2007  
Accessed: Wed Mar 7 19:16:13 2007  
  
$FILE_NAME Attribute Values:  
Flags: Archive  
Name: review.pgd  
Parent MFT Entry: 5 Sequence: 5  
Allocated Size: 0 Actual Size: 0  
Created: Tue Mar 6 21:24:51 2007  
File Modified: Tue Mar 6 21:24:51 2007  
MFT Modified: Tue Mar 6 21:24:51 2007
```

NTFS – iskanje podatkov

- pri datoteki obstaja pojem fizične velikosti velikosti (gruče), logične velikosti (zapis v imeniku) in pojem konca datoteke (EOF)

NTFS – MFT zapis

- pogled na MFT zapis in razlika med obema velikostima

0C07F5000	46 49 4C 45 30 00 03 00	31 43 0C 8F 00 00 00 00	FILE0	1C	█					
0C07F5010	03 00 02 00 38 00 01 00	E0 01 00 00 00 04 00 00	8	à						
0C07F5020	00 00 00 00 00 00 00 00	05 00 00 00 D4 1F 00 00		Ô						
0C07F5030	02 00 00 00 00 00 00 00	10 00 00 00 60 00 00 00		,						
0C07F5040	00 00 00 00 00 00 00 00	48 00 00 00 18 00 00 00		H						
0C07F5050	48 08 C6 77 A8 C5 CA 01	48 08 C6 77 A8 C5 CA 01	H	Æw'ÀÈ	H	Æw'ÀÈ				
0C07F5060	48 08 C6 77 A8 C5 CA 01	28 D3 9A 7A A8 C5 CA 01	H	Æw'ÀÈ	(Ó z'ÀÈ					
0C07F5070	20 00 00 00 00 00 00 00	00 00 00 00 00 00 00 00								
0C07F5080	00 00 00 00 69 01 00 00	00 00 00 00 00 00 00 00		i						
0C07F5090	00 00 00 00 00 00 00 00	30 00 00 00 70 00 00 00		o	p					
0C07F50A0	00 00 00 00 00 00 03 00	52 00 00 00 18 00 01 00		R						
0C07F50B0	E6 24 00 00 00 00 01 00	48 08 C6 77 A8 C5 CA 01	æ\$	H	Æw'ÀÈ					
0C07F50C0	48 08 C6 77 A8 C5 CA 01	48 08 C6 77 A8 C5 CA 01	H	Æw'ÀÈ	H	Æw'ÀÈ				
0C07F50D0	48 08 C6 77 A8 C5 CA 01	00 00 00 00 00 00 00 00	H	Æw'ÀÈ						
0C07F50E0	00 00 00 00 00 00 00 00	20 00 00 00 00 00 00 00								
0C07F50F0	08 02 43 00 4D 00 44 00	4C 00 41 00 42 00 7E 00		C	M	D	L	A	B	~
0C07F5100	32 00 73 00 65 00 74 00	30 00 00 00 88 00 00 00	2	s	e	t	o			█
0C07F5110	00 00 00 00 00 00 02 00	6A 00 00 00 18 00 01 00		j						
0C07F5120	E6 24 00 00 00 00 01 00	48 08 C6 77 A8 C5 CA 01	æ\$	H	Æw'ÀÈ					
0C07F5130	48 08 C6 77 A8 C5 CA 01	48 08 C6 77 A8 C5 CA 01	H	Æw'ÀÈ	H	Æw'ÀÈ				
0C07F5140	48 08 C6 77 A8 C5 CA 01	00 00 00 00 00 00 00 00	H	Æw'ÀÈ						
0C07F5150	00 00 00 00 00 00 00 00	20 00 00 00 00 00 00 00								
0C07F5160	14 01 63 00 6D 00 64 00	4C 00 61 00 62 00 73 00		c	m	d	L	a	b	s
0C07F5170	2D 00 73 00 65 00 74 00	76 00 61 00 6C 00 69 00	-	s	e	t	v	a	l	i
0C07F5180	64 00 64 00 61 00 74 00	61 00 00 00 00 00 00 00	d	d	a	t	a			
0C07F5190	80 00 00 00 48 00 00 00	01 00 00 00 00 00 04 00	█	H						
0C07F51A0	00 00 00 00 00 00 00 00	00 00 00 00 00 00 00 00								
0C07F51B0	40 00 00 00 00 00 00 00	00 10 00 00 00 00 00 00	@							
0C07F51C0	00 04 Logical Size	00 00 00 E8 03 Valid Data Length		è						
0C07F51D0	31 01 CE AB 03 00 01 00	FF FF FF FF 82 79 47 11	1	î	<<	ÿÿÿÿ	!yG			

NTFS – iskanje podatkov

- v imeniku lahko obstajajo datoteke z enakimi imeni

Datotečni sistem NTFS

- *Izziv:* katere gruče sestavljajo vašo datoteko?
- *Izziv:* poiščite zaseden a neuporabljen del vaše datoteke (na katerih gručah) in kaj v njem.
- *Izziv:* Kaj se zgodi, če naredimo 1000 datotek, jih nato 1000 pobrišemo in delamo naprej?

Kodiranje časa pri datotekah

- FAT: 1.1.1980 + LLLLLLLM MMMDDDDD hhhhhmmm mmmsssss

Volume	File	Preview	Details	Gallery	Calendar	Legend	Search	Sync									
Offset	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	A	B	C	D	E	F	
00002600	53	41	4C	45	53	20	20	20	20	20	20	28	00	00	00	00	SALES (
00002610	00	00	00	00	00	00	9A	7C	8D	2E	00	00	00	00	00	00	.
00002620	42	69	00	78	00	2E	00	64	00	6F	00	0F	00	F1	63	00	Bi x . d o ñc
00002630	00	00	FF	FF	FF	FF	FF	FF	FF	FF	00	00	FF	FF	FF	FF	yyyyyyyyyy yyyý
00002640	01	73	00	6B	00	69	00	77	00	61	00	0F	00	F1	79	00	s k i w a ñy
00002650	73	00	2D	00	67	00	65	00	74	00	00	00	61	00	66	00	s - g e t a f
00002660	53	4B	49	57	41	59	7E	31	44	4F	43	20	00	0A	00	64	SKIWAY~1DOC d
00002670	AD	2E	AD	2E	00	00	45	5F	AD	2E	B8	00	00	54	00	00	-.-. E_-. T
00002680	41	74	00	6F	00	64	00	6F	00	2E	00	0F	00	B3	74	00	At o d o . ðt
00002690	78	00	74	00	00	00	FF	FF	FF	FF	FF	FF	FF	FF	FF	FF	x t yyyý yyyý
000026A0	54	4F	44	4F	20	20	20	20	54	58							TODO TXT »d
000026B0	AD	2E	AD	2E	00	00	18	65	AD	2E							-.-. e-â z
000026C0	42	74	00	00	00	FF	FF	FF	FF	FF							Bt yyyýyyý yyý
000026D0	FF	FF	FF	FF	FF	FF	FF	FF	FF	FF	00	00	FF	FF	FF	FF	yyyyyyyyyy yyyý
000026E0	01	6E	00	65	00	77	00	61	00	64	00	0F	00	8C	64	00	n e w a d d
000026F0	72	00	65	00	73	00	73	00	2E	00	00	00	74	00	78	00	r e s s . t x
00002700	4E	45	57	41	44	44	7E	31	54	58	54	20	00	85	48	65	NEWADD~1TXT He

Data Interpreter ✖

DOS Date: 05/13/2003
11:58:10

Kodiranje časa pri datotekah

- FILETIME
  - 64 bitni zapis
  - vrednost = 1.1.1600 + število * 100ns

NTFS – sledi datotek

- različne operacije različno vplivajo na zabeležene čase v imeniku (tvorjenje – TV, zadnji dostop – ZD, zadnja sprememba – ZS, zapis spremenjen (NTFS) – VS):
  - premik datoteke v snopiču: ne vpliva na nič
  - premik datoteke v drugi snopič: TV, ZD, VS
  - kopiranje datoteke (ciljna datoteka): TV, ZD, VS
  - odreži&prilepi (*cut&paste*): ZD(*)
  - primi&potegni (*drag&drop*): ZD(*)
  - zbriši: ZD, VS
- posebnosti:
  - datoteka na palčki, lahko preko scp/...: TV > ZS
  - pri brisanju imenika, se podatki o datotekah ne spreminjajo

NTFS – sledi datotek ...

- vsebina pisarniških datotek vsebuje metapodatke iz imenika
  - *Shrani kot*: če na isto datoteko, gre dejansko za prepis in ne za tvorjenje nove datoteke v imeniku, ne pa v datoteki
- tiskanje najprej prepíše datoteko v poseben imenik ter jo šele nato natisne
  - *C:\Windows\Spool\Printers, C:\WinNT\System32\Spool\Printers*
  - tudi, ko tiskamo spletno vsebino ipd.

NTFS – sledi datotek ...

- *Izziv:* najdite datoteko, ki ima čas tvorjenja večji od časa zadnje spremembe.
- *Izziv:* Kaj lahko rečete, če ima nekdo takšno datoteko na sistemu in ima čas zadnjega dostopa enak času tvorjenja?
- *Izziv:* kaj je to EMF način tiskanja? Kaj se v tem primeru shrani v datoteki tiskalniške vrste (*spooler*)?

Reševanje podatkov

- reševanje izbranih datotek
  - različna orodja, ki jih lahko poganjamo na Windows OS

- orodje SleuthKit v kombinaciji z Autopsy Browser omogoča celo pregledovanje preko brskalnika (<http://www.sleuthkit.org/autopsy/>)

The screenshot displays the Autopsy Browser interface. The top menu bar includes File, Edit, View, Go, Bookmarks, Tools, Window, and Help. The address bar shows the URL: <http://localhost:8080/21748352243805302907/autopsy?func=2&mode=16&case=BiotechX&>. The main interface features a sidebar on the left with a tree view of directories, including C:\, Library, Stories, TEMP, MAIN, HIDDEN, RESOURCE_FRK, DIGITAL_VID, prefs, RESOURCE_FRK, HMCW, CONTENT, RECYCLED, DEV, MOUSE, CARDSOFT, TEAC, AUDIOTES, NOTES, DATA, and WIN. The main pane shows a table of files with columns: DEL, Type, NAME, WRITTEN, ACCESSED, CREATED, SIZE, UID, GID, and META. Below the table, there are buttons for 'ADD NOTE' and 'GENERATE MD5 LIST OF FILES'. The file contents for C:\AUTOEXEC.BAT are displayed at the bottom.

DEL	Type	NAME	WRITTEN	ACCESSED	CREATED	SIZE	UID	GID	META
✓	r/r	APE_A=1.DIR	1998.03.15 22:08:02 (EST)	1998.04.12 00:00:00 (EST)	1998.03.15 21:11:24 (EST)	553142	0	0	57
✓	d/d	COM_SW/	1997.12.10 00:12:58 (EST)	1997.12.10 00:00:00 (EST)	1997.12.10 00:12:58 (EST)	278528	0	0	45
✓	d/d	MSSTQF.T/	1998.08.30 19:15:52 (EST)	1998.08.30 00:00:00 (EST)	1998.08.30 19:15:52 (EST)	16384	0	0	21
	d/d	Adobe (ADOBE)/	1998.03.10 21:53:40 (EST)	1998.03.10 00:00:00 (EST)	1998.03.10 21:53:40 (EST)	16384	0	0	41
	r/r	AUTOEXEC.BAT	1998.02.26 15:48:36 (EST)	1999.06.24 00:00:00 (EST)	1998.02.26 15:48:36 (EST)	63	0	0	24
	r/r	AUTOEXEC.SYD	1997.12.22 22:28:28 (EST)	1998.02.26 00:00:00 (EST)	1997.12.22 22:28:28 (EST)	303	0	0	22

ASCII (display - report) * Strings (display - report) * Export * Add Note
File Type: ASCII text, with CRLF line terminators

Contents of File: C:\AUTOEXEC.BAT

```
C:\DEV\TEAC\MSCDEX.EXE /D:TEAC-CDI /M:15
C:\DEV\MOUSE\BALL.COM
```

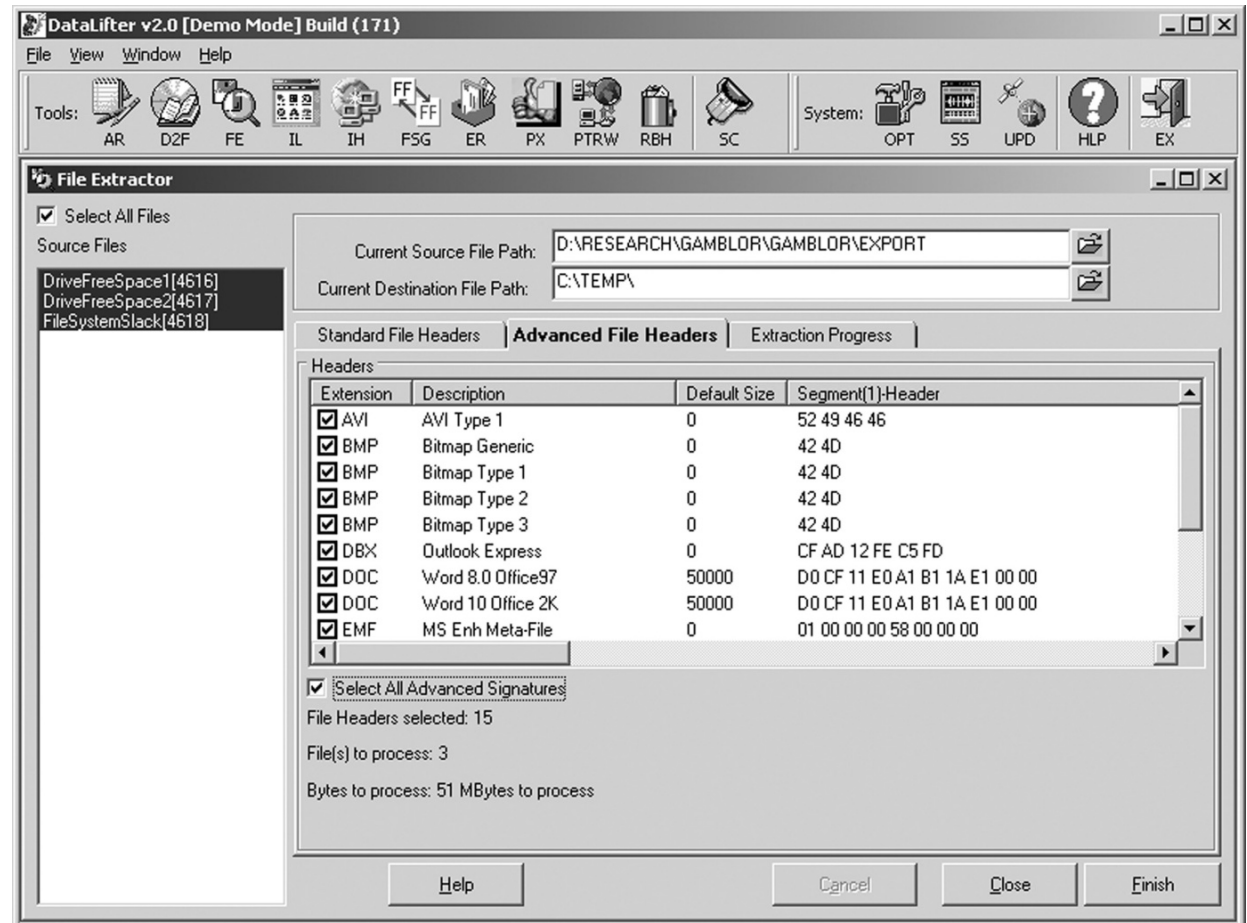
Reševanje podatkov ...

- *Izziv:* namestite sleuthkit in Autopsy Browser in poiščite izgubljene datoteke.

Reševanje podatkov ...

- iskanje izgubljenih datotek iz velike neoblikovane gmote
  - enako kot obrezovanju datotek

- orodje DataLifter: iščemo izgubljeno datoteko iz dveh gmot praznega prostora in enega preostanka datotečnega sistema

Zabeleške (*log files*)

- operacijski sistem (odvisno od nastavitev) beleži marsikaj
  - dostopi do virov,
  - pojavljanje in brisanje virov,
  - napake itd.
- shranjene na *%systemroot%\system32\config (c:\winnt\...)*
  - različne zabeleške v različnih datotekah: *Appevent.evt*, *Secevent.evt*, *Sysevent.evt*

Zabeleške

- *Izziv:* preverite format evt datoteke in pogledjte, kdaj v njih, kdaj ste se prijavili v sistem.

Register

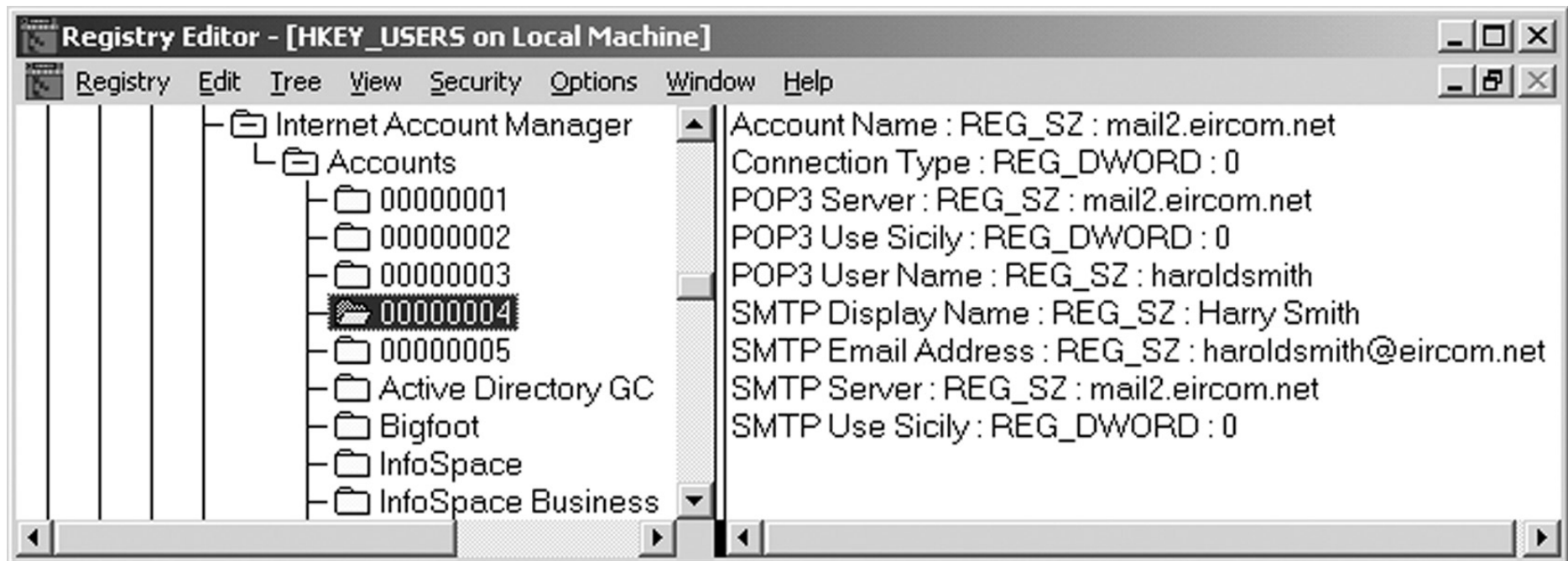
- v OS Windows so spremenljivke okolja procesa definirane v registru
- dejansko so podatki shranjeni v datotekah (*hives*) v sistemskem imeniku `%systemroot%\system32\config`
  - *ntuser.dat* za vsakega uporabnika svoja datoteka
- datoteke lahko pregledujemo z Windows orodjem regedt32 (EnCase, FTK, ...)

Register

- *Izziv:* preučite forenzično vrednost podatkov v registru.

Omrežne sledi

- nekaj tudi iz sistema okolja
  - ob vzpostavitvi povezave, ...
- večina izvira neposredno iz aplikacij
  - brskalniki, poštni agenti, ...

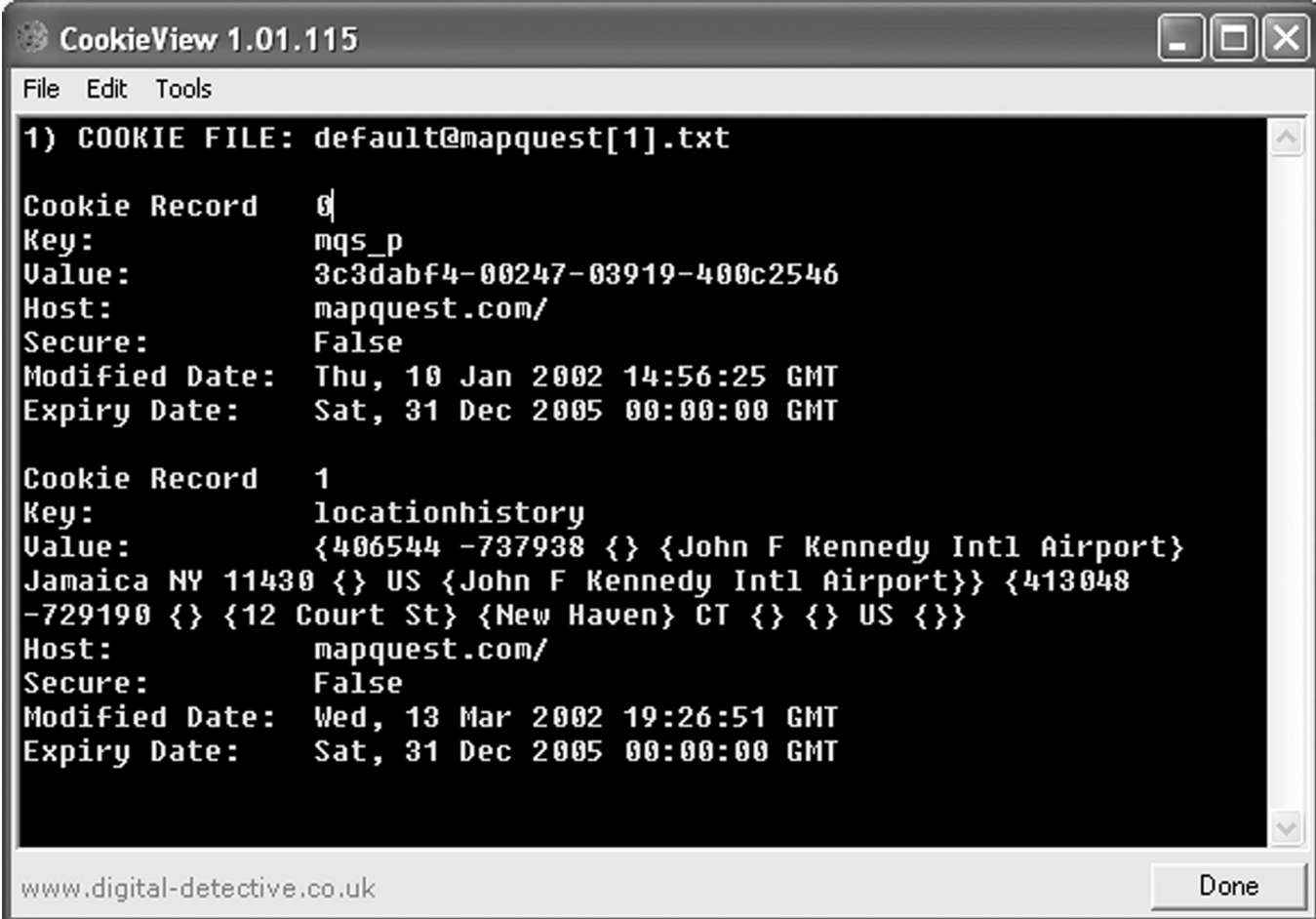

Omrežne sledi - brskalniki

- zgodovina:
  - firefox-3 je hranil zgodovino v sqlite podatkovni bazi *Places.sqlite*
  - internet explorer hrani zgodovino v *index.dat*
  - orodja so na voljo za iskanje po teh bazah: *Odessa* (www.odessa.sourceforge.net)
- lokalni predpomnilnik
- piškoti

Brskalniki – piškoti

- primer pregleda piškotov z CookieView (www.digitaldetective.co.uk)


```
CookieView 1.01.115
File Edit Tools
1) COOKIE FILE: default@mapquest[1].txt
Cookie Record 0
Key: mqs_p
Value: 3c3dabf4-00247-03919-400c2546
Host: mapquest.com/
Secure: False
Modified Date: Thu, 10 Jan 2002 14:56:25 GMT
Expiry Date: Sat, 31 Dec 2005 00:00:00 GMT
Cookie Record 1
Key: locationhistory
Value: {406544 -737938 {} {John F Kennedy Intl Airport}
Jamaica NY 11430 {} US {John F Kennedy Intl Airport}} {413048
-729190 {} {12 Court St} {New Haven} CT {} {} US {}
Host: mapquest.com/
Secure: False
Modified Date: Wed, 13 Mar 2002 19:26:51 GMT
Expiry Date: Sat, 31 Dec 2005 00:00:00 GMT
www.digital-detective.co.uk Done
```

Brskalniki

- *Izziv:* poiščite kakšni ostanke v svojem predpomnilniku in jih preverite z zgodovino brskanja.
- *Izziv:* dobite od prijatelja datoteko z zgodovino njegvega brskalnika in jo razvozljajte.
- *Izziv:* preverite kakšne vse sledi pušča brskalnik IE, kakšne Mozilla in kakšne Opera.

E-pošta

- sledi so odvisne od poštne agenta, ki ga uporabljamo
  - poslana in prejeta pošta
  - povzetki IMAP nabiralnikov
- vsebina, ki je zanimiva
  - samo besedilo pošte
  - priponke(!) – MIME format

Drugi programi

- različni programi puščajo različne sledi
- omrežno programje
  - dostop do drugih sistemov
  - dostop drugih sistemov do našega sistema
- sistemski programi puščajo sledi v registru

Sledi omrežnega dostopa

- telnet dostop do acf2.nyu.edu

